

Vaše značka 17 Spr 400/2018
Sp. zn. 3159/2019/VOP/PLU
Č. j. KVOP-17996/2019
Datum 15. dubna 2019

Vážená paní
Mgr. Michaela Řezníčková
předsedkyně
Okresní soud v Tachově
Nám. Republiky 71
347 30 Tachov

Vážená paní předsedkyně,

děkuji Vám za vyjádření ve věci podnětu pana A. (dále také „stěžovatel“). Dále se zaměřím na praxi Okresního soudu v Tachově při vyřizování žádostí o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím,¹ které jsou zasílány prostřednictvím e-mailu bez zaručeného elektronického podpisu.

Ve svém vyjádření ze dne 3. ledna 2019 jste uvedla, že pokud žádost neobsahuje identifikační údaje žadatele (datum narození a bydliště fyzické osoby, IČO a sídlo právnické osoby), vyžadujete jejich doplnění (přes e-mail odesílatele). Odpověď zasíláte poštou žadateli. Opustili jste předchozí postup, kdy jste po žadatelích vyžadovali řádné podání (zaslané písemně poštou či prostřednictvím datové schránky, obsahující zaručený elektronický podpis, podané písemně). Žadatele jste poučovali, že soud nebude uvedené hodnotit jako relevantní podání.

Změnu praxe kvituji. Ani já nepovažuji zaručený elektronický podpis za nutnou náležitost žádosti podané podle zákona o svobodném přístupu k informacím prostřednictvím e-mailu.² Zákon o svobodném přístupu k informacím nevyžaduje, aby byla elektronicky podaná žádost podepsána zaručeným elektronickým podpisem. Současně se nepoužije správní řád³ (viz § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím).

Zároveň se nedomnívám, že je pro vyřízení žádosti vždy nezbytné identifikovat žadatele.

Nedostatek údajů o žadateli (např. neznalost jména, příjmení, data narození či adresy trvalého pobytu) nemusí vždy bránit vyřízení žádosti. Bezpochyby nedostatek údajů o žadateli nebrání povinnému subjektu (soudu) poskytnout žadateli informace, jejichž poskytnutí nic nebrání.⁴ Je-li možné informaci poskytnout, nezáleží na tom, komu ji

1 Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o svobodném přístupu k informacím“).

2 Viz též např. zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 11. června 2014, sp. zn. 5403/2013/VOP; dostupná z <http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/794>.

3 Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

4 Viz ustanovení § 14 zákona o svobodném přístupu k informacím:

(2) Ze žádosti musí být zřejmé, **kterému povinnému subjektu je určena, a že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona.** Fyzická osoba uvede v žádosti jméno, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu nebo, není-li přihlášena k trvalému pobytu, adresu bydliště a adresu pro doručování, liší-li se od adresy místa trvalého pobytu nebo bydliště. Právnická osoba uvede název, identifikační číslo osoby, adresu sídla a adresu pro doručování, liší-li se od adresy sídla. Adresou pro doručování se rozumí též elektronická adresa.

(3) (...)

(4) Neobsahuje-li žádost náležitosti podle odstavce 2 **věty první** a adresu pro doručování, případně není-li elektronická žádost podána podle odstavce 3, není žádostí ve smyslu tohoto zákona.

(5) Povinný subjekt posoudí žádost a:

povinný subjekt poskytuje – kdo o ni žádá. **Každý, rozumějme kdokoliv, má právo na informace. Totožnost žadatele není pro poskytnutí informace rozhodující.**

Identifikace žadatele je nutná zejména v případech, kdy povinný subjekt nemůže poskytnout informaci (existuje zákonný důvod pro její odepření). V takových případech musí povinný subjekt vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Podle § 68 odst. 2 správního řádu se účastníci v rozhodnutí označují údaji umožňujícími jejich identifikaci. Těmito údaji jsou podle § 18 odst. 2 správního řádu i podle § 14 odst. 2 informačního zákona jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu. Rozhodnutí se doručuje žadateli. Povinný subjekt musí žadatele coby účastníka řízení o žádosti znát a v rozhodnutí ho identifikovat.

K nastavenému způsobu poskytování informací upozorňuji, že zákon o svobodném přístupu k informacím je postaven na neformálním způsobu poskytování informací. Volba způsobu poskytnutí informace je na žadateli. Pokud si žadatel způsob poskytnutí informací neurčí, poskytne povinný subjekt informace v takové podobě, v jaké žadatel o informace požádal. Jestliže je tedy žádost podána prostřednictvím e-mailu a zároveň v ní žadatel neuvede požadovaný způsob poskytnutí, měl by ji soud poskytnout zasláním na e-mail odesílatele.

I instrukce Ministerstva spravedlnosti k zajištění jednotného postupu podle zákona o svobodném přístupu k informacím stanovuje, že není-li v žádosti uveden způsob poskytnutí informace a nebrání-li tomu okolnosti, upřednostní povinný subjekt poskytnutí informace v elektronické podobě, jinak ji poskytne v takové podobě, jakou byla učiněna žádost.⁵

Okresní soud v Tachově pochybil, když stěžovateli požadované rozsudky nezaslal na e-mailovou adresu, jejímž prostřednictvím žádost podal.

Okresní soud v Tachově nepostupuje správně, když ve všech případech vyžaduje, aby žadatel uvedl své identifikační údaje, a informace poskytuje poštou, nikoliv elektronicky odpovíká na e-mailovou žádost.

Domnívám se, že soud by měl údaje od žadatele vyžadovat pouze tehdy, pokud jejich absence brání vyřízení žádosti. Způsob poskytnutí informace by měl soud zvolit podle citovaných pravidel instrukce.

Vážená paní předsedkyně, podle **ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv⁶ si Vás dovoluji požádat, abyste se ve lhůtě 30 dnů od doručení této zprávy vyjádřila k mým zjištěním** a informovala mě o přijatých opatřeních k nápravě *pro futuro*.

O svých zjištěních informuji také stěžovatele.

Děkuji Vám za spolupráci a zůstávám s pozdravem

JUDr. Stanislav Křeček v. r.

a) **brání-li nedostatek údajů o žadateli** podle odstavce 2 postupu **vyřízení žádosti** o informaci podle tohoto zákona, zejména podle § 14a nebo 15, vyzve žadatele ve lhůtě do 7 dnů ode dne podání žádosti, aby žádost doplnil; nevyhoví-li žadatel této výzvě do 30 dnů ode dne jejího doručení, žádost odloží, (...).“

5 Viz § 2 odst. 3 instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. července 2009, čj. 13/2008-SOSV-SP, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, č. 19/2009 SIS.

6 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

zástupce veřejné ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)